

der, der ere saa overfyldte, at Bierne tildeels maae boe udenfor; denne overflødige Befolkning kan man tildele de svagere Stader. Imidlertid maa Ombygningen af Staderne skee paa en smuk Dag ved Middagstid, naar der netop er mange Bier ude, og man vil see at det svage Stade bliver rigere paa Indbyggere og Honning.

Til Slutning vil jeg kun ønske, at denne fordeelagtige Methode ret maatte vorde almindelig. Imidlertid blive mange ved det Gamle, og ligesom de vilde omhygge Træet for at faae Frugten, saaledes vide mange kun at skaffe sig Honningen, ved at dræbe Bierne.

Erfaringer om Klever, der saaes i Avenen. *)

(Af Hr. Kuhlmann.)

I forrige Aargangs Aprilhefte af Archiv der deutschen Landwirthschaft meddeles nogle Erfaringer om, hvorledes det Klever kom op, som var saaet i Avenen. Nu læse vi i Decemberheftet af det schlesiske oeconomiske Maanedsskrift følgende interessante paa Erfaring grundede Meddelelse.

*) Af Pohls Archiv, Marts 1832.

Kleber, som Foderurt, har indtaget en saa vigtig Plads i den landlige Deconomie, at enhver større eller mindre Fordeier er overbevist om dets overveiende Nytte; der kan derfor ikke mere være Tale om, at anbefale dets Dyrkning, men vel lade der sig endnu opstille nogle Regler, der ere fremkaldte ved lang Erfaring, og hvis Jagttagelse maaskee kunde bevirke, at denne nyttige Foderurt bliver dyrket med større Sikkerhed og Held.

At denne Plante ikke voxer lige frodigt i enhver Jord, men at der heri finder en stor Forskjellighed Sted, er tilstrækkeligt bekjendt, og altid vil en til dens Dyrkning fuldkomment skicket Jord have et betydeligt Fortrin for en saadan, der af Naturen mindre er begavet med de Bestanddele, som passe for den. Men dog afhænger dens Frodighed selv i den fortrinligste Jord ofte af Veir- ligets Indflydelse, og den ødelægges undertiden her i samme Grad, som paa et Sted, hvor man kunde gjøre mindre sikker Regning paa en god Væxt. Det sidste Foraar (1831) har desværre givet et tydeligt Beviis herpaa og paa ny bestyrket mig i min allerede for længst erhvervede Overbeviisning, at Saaening af Kloverfrø i Alonen har stor Fortrin for Saaeningen af det fuldkomment rensede Frø.

Som bekjendt, udøvede Musene igjen sidste Efteraar deres Herredømme, og især i en høi Grad i Landskabet Striegau. Blandt andet havde jeg ogsaa ladet et Stykke Land paa omtrent 18 Tdr.

befaae med rødt Klever i Uonerne; paa dette blev Baarsæden aldeles ødelagt, som en Følge af det forudgaaende vaade Aar 1829, da mange Marker, som ogsaa denne, ikke kunde blive lagt om Efteraaret, — men Kleveret stod ret godt. Her fandt nu dette Utsi ret sin Næring; det havde aldeles gjennemrodet Ugeren og syntes efter Diet at dømme ganske at have fortæret Stængel og Rod, saa at jeg var fast overbevist om, at det var umueligt, at her om Foraaret kunde fremkomme det mindste Klever! Og dog viste det sig imod Forventningen tidligt nok og voxede efter indtraadt Varme ret frodigt. Dette kunde jeg saa meget mere tilskrive Uonekleveret som jeg paa en tilstødende Rabomark, hvor der var saaget reent Klever, havde Leilighed til at bemærke det Modsatte meget paafaldende.

Allerede for mange Aar siden har jeg iagttaget dette, og har som oftest fundet det bekræftet, og er derved bleven ledet til altid at saae mine Klever paa denne Maade, naar det har været mig mueligt selv at avle Frøet.

Hermed vil jeg ingenlunde paastaae, at det rene Frø kommer ligesaa godt frem som hiint; dette vil i Reglen kun skee i en mild Jord, som længe beholder sin Bædste og saaledes er gunstigere for det rene Frø med Hensyn til dets Spiren og Udvikling, men det vil langt mindre være Tilfældet paa en stærk, tør, humusrig Jord, eller en saadan, der har Kies til Underlag. Disse sidste Jordarter lade

al Fugtigheden let fordunste fra Overfladen, — omendstjondt den første af dem opbevarer nogen Bædste i Bunden, — og udsætte derfor Frøkorntet for at henviisne, naar der ikke kommer Regn itide. Og her troer jeg med fuldkommen Overbeviisning at kunne paastaae, at Klevers Saaening i Alverne vil have Fortrin for det rene Klevers, om ikke bestandigt saa dog i Almindelighed; dette er en Omstændighed, som synes at fortjene den forstandige Landmands Forsøg og Jagttagelse, da ved en almindeligere Saaening af Klevet i Alverne mangt et Uheld kunde mere eller mindre forebygges, og megen Fordeel vindes.

Den Tanke at en saa fin Alve, der let og hurtigt maa gaae i Forraadnelse, dog skulde kunne give Frøet nogen Understøttelse, for ikke at sige Kraft, der skulde kunne befordre dets sikre og frodige Væxt, maa paatrænge sig enhver. Jeg er ikke istand til kemisk at analysere, eller tydeligt at bevise Muligheden af en saadan beskyttende eller styrkende Indflydelse af denne simple Alve paa det indesluttede Frø, men imidlertid synes den at være tilstede, thi der viser sig en heldig Folge deraf og dette er nok for den praktiske Landmand — hvis Opmærksomhed denne Omstændighed maa skee hidtil er undgaaet — til fremdeles at værdige den sin Opmærksomhed og prøve den.

Ofte har jeg bragt denne Sag paa Bane i Samtale med andre Landmænd; undertiden har jeg

fundet Medhold af Enkelte, men som oftest Indbensdinger derimod, som, naar de ere fremsatte i talrige især offentlige Forsamlinger, ikke roligt og grundigt nok kunde drøstes, og som beroe paa Fordomme, der vanskeligt bekjæmpes, hvoriblandt især den er bleven opstillet, at man for meget vilde svæve i Uvisshed med Hensyn til Saaesædens Qvantitet paa en given Flade, og man saaledes let kunde saae for tykt eller tyndt, og at Klevers Saaening i Avnen var meget vanskeligere end det rene Klevers; og disse indbildte Vanskeligheder synes fortrinligviis at have været Uarsag til, at Kleverets Saaening i Avnen er bleven forkastet selv af agtbare Landmænd og derfor ikke finder almindelig Anvendelse.

Intet er lettere end at gjendrive begge disse Indvendinger. Uden engang at tage i Betragtning, at man er fri for det betydelige Arbeide ved Frøets Tærkning og fuldkomne Rensning, saa er intet simp- plere end at bestemme det rette Maal. Blot en let Undersøgelse om Frøets Godhed og Mængde i Avnerne giver allerede den erfarne Landmand Veiledning nok, og vil han være fuldkommen sikker, saa behøver han kun at tage een Sæk med Avneklever, som han lader fuldkomment tærste og reengjøre, for at skaffe sig Kundskab om, hvormeget Frø den indeholder, og sjeldent vil han feile, om han antager den fundne Mængde for at være forholdsviis rigeligt tilstede i de øvrige Avner, da selv de uanseeligste Frøkorn, hvoraf altid en Deel bliver tilbage i Av-

nerne, spire frem. Som Beviis herfor kan og anføres, at mange faae Affaldet til Græsning for Faar, og undertiden endog faae ret gode Klever, og at Klev veraffald endog falbydes af Kjøbmænd og kjøbes af Landmænd.

So Sække fulde af tætsloppet Abneklever ere tilstrækkelige til en Morgen Land ($\frac{1}{2}$ Ed. Ed.), og en halv Sæk til er rigeligt nok til at faae en meget tætslaaende Klever, som altid er fordeelagtigere end en tynd.

Ungaaende Saaeningen, da har jeg helst dertil valgt Dage, hvor der var et jevnt Lufstræk, som er gunstigt for en ligelig Fordeling af Frøet. Den kan ogsaa foretages i stille Veir, men saa maa Saaemanden kaste med lidt mere Eftertryk. Jeg har som oftest taget Folk dertil, som just ikke vare meget øvede i at saae, og bestandigt have Klever efter Abner, selv naar disse bleve saede ved en stærk vedholdende Vind, fordi det ikke længer kunde opsættes, staaet jevnere end Klever efter reent Frø, fordi der til dette Udsaaening udfordres en øvet og særdeles opmærksom Saaemand, der ikke maa gaae for rasht og maa passe paa et jevnt, udbredt Kast. Afviges der det mindste fra denne Regel, saa kan Landmanden, med al den Umage han har gjort sig, dog have nok at ærgre sig over med Hensyn til sit forfeilede Diemed. Saaer nu end Abnernes Saaening langsommere, saa er den anvendte Tid